

ONDERZOEK DOOR
HEMBYSE ARCHEOLOGIE :
Waregem, Textielstraat

Voorliggend document is een:

Historisch/archeologisch onderzoek	☐
Verslag van resultaten	☐
Aanvraag toelating vooronderzoek	☐
Aanvraag onderzoek i.k.v. wetenschappelijke vraagstelling	☐
Programma van Maatregelen	☒
Archeologierapport	☐
Eindrapport	☐
Privacyfiche (enkel AOE)	☐
Ander:	☐

MAATREGELEN :

VRIJGAVE VAN DE GRONDEN

©Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.

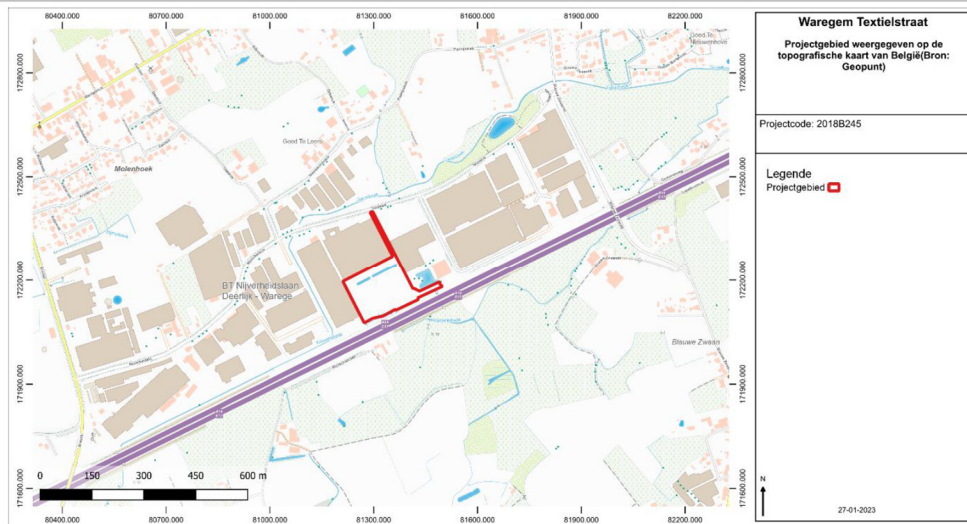
INHOUDSOPGAVE

1	Administratieve gegevens.....	3
1.1	Situering van het onderzoeksgebied.....	3
1.2	Projectcodes of ID nummers.....	5
1.3	Betrokken actoren.....	6
1.4	Bewaring van de data	7
2	Dataset en waardering	8
2.1	Bestaande data.....	8
2.2	Ontbrekende data	10
2.3	Waardering	11
2.4	Besluit	14
2.4.1	Vrijgave.....	14
2.4.2	Advieszone GGA.....	14
3	Literatuuroverzicht	15
3.1	Naslagwerken	15
3.2	Online bronnen.....	17
4	Lijst van figuren.....	18

1 Administratieve gegevens

1.1 Situering van het onderzoeksgebied

Gewest	Vlaams Gewest	
Gemeente	Waregem - Deerlijk	
Deelgemeente	Nvt	
Straat en straatnummer	Textielstraat zn.	
Lambert 72-coördinaten	N	X: 81297,598 x Y: 172399,058 m
	Z	X: 81273,264 x Y: 172076,076 m
Perceelsoppervlakte	21335,8m ²	2,13 ha
Oppervlakte bodemingreep	<i>er wordt uitgegaan van 100%</i>	

Kadastrale situering		
	Gemeente:	Deerlijk
	Afdeling:	1
	Sectie:	B
	Perceelsnummer:	81d, 81f
	Gemeente:	Waregem
	Afdeling:	3
	Sectie:	F
	Perceelsnummer:	322g, 322k, 334i2
Datum van toekenning van de onderzoeksopdracht aan Hembyse Archeologie	15 april 2024	
Situering van de opdracht binnen het archeologietraject	Uitvoering van een uitgesteld vooronderzoek	

Wettelijk kader	Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013. Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014.
Opgemaakt volgens :	De Code van Goede Praktijk (hierna: CGP) voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en voor het gebruik van metaaldetectoren, werd op 11 december 2015 door de bevoegde minister vastgesteld. Sinds 1 april 2016 vervangt de Code van Goede Praktijk definitief de archeologische Minimumnormen. Sinds 1 april 2019 geldt versie 4.0 van de Code.
Duur van de opdracht	1 werkdag (verkennende boringen) 1 werkdag (proefsleuvenonderzoek) 5 werkdagen (rapportage)
Kostprijs van de opdracht (enkel zichtbaar in privacyfiche)	

1.2 Projectcodes of ID nummers

	Projectcode	ID nummer
Bureaustudie (ifv verkaveling)		
Bureaustudie (ifv sloop)		
Bureaustudie (ifv stedenbouw)	2018B245	25010
Landschappelijk bodemonderzoek	2018B246	25010
Verkennde boringen	2024D178	
Waarderende boringen		
Prospectie met ingreep in de bodem	2024D179	
Opgraving		
Interne projectsigle Hembyse BV	WAR-TEX	

1.3 Betrokken actoren

Erkend archeoloog (rechtspersoon)	Hembyse BV (OE/ER/Archeoloog/2017/00193)	
Erkend archeoloog (natuurlijk persoon)	Bart De Smaele (OE/ERK/Archeoloog/2015/00070)	
Veldwerkleider	Bart De Smaele	
Assistent-archeoloog/archeologen	Maarten Praet, Vanessa Bigonzi, Steven Mortelmans (i.o.)	
Aardkundige, assistent-aardkundige	Hadewijch Pieters (OE/ERK/Archeoloog/2017/00168)	
CTE-deskundige en erkend metaaldetectorist	Bart De Smaele (OE/ERK/Archeoloog/2015/00070)	
Andere (regio)specialisten		
Initiatiefnemer en zakelijkrechthouder (enkel zichtbaar in de privacyfiche)		
	Privaatrechtelijk	☒
	Publiekrechtelijk	☐
Omgevingsvergunning(en):	Verkaveling van gronden (verkaveling)	☐
	Verkaveling van gronden (sloop)	☐
	Stedenbouwkundige handelingen (slopen)	☐
	Stedenbouwkundige handelingen (bouwen)	☒
Bevoegde overheid	Vlaamse Overheid, Agentschap Onroerend Erfgoed, Regio: West	☒
	Onroerenderfgoedgemeente:	☐
	IOED: Leiedal	☒

1.4 Bewaring van de data

Plaats en jaar van uitgave	Gentbrugge, 2024
Wettelijk depot	ISSN 2566-2732
Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie, volgnummer:	334
Bibliografische referentie	De Smaele B., Pieters H., Praet M. & Bigonzi V., 2024. <i>Archeologienota naar aanleiding van de inrichting van een bedrijventerrein aan de Textielstraat te Waregem</i> , Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 334, Gentbrugge.
Bewaring van archief en ruwe data	Hembyse BV Vogelhoekstraat 25A 9050 Gentbrugge
Bewaring archeologisch ensemble	Hembyse BV Vogelhoekstraat 25A 9050 Gentbrugge
Gebruiker van het archeologisch ensemble	Hembyse BV Vogelhoekstraat 25A 9050 Gentbrugge
Bevoegde IOED/OEGemeente	IOED Leiedal
Bevoegd Onroerend Erfgoeddepot (definitieve bewaarplaats van het archeologisch ensemble)	Trezoor

2 Dataset en waardering

2.1 Bestaande data

Het archeologietraject bestaat uit een aantal onderzoeksmethodes, waarvan is afgewogen of deze “mogelijk” (uitvoerbaar), “nuttig” (archeologisch relevant), “schadelijk” (schadelijk voor het archeologisch bodemarchief) en noodzakelijk (noodzakelijk voor de waardering van het archeologisch kennispotentieel) zijn.

Op basis van het uitgevoerde traject kunnen de reeds toegepaste methodes worden getoetst.

Bureauonderzoek	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Eerder uitgevoerd
	☒	☒	☐	☒	☒

toelichting

Op basis van het bureauonderzoek waren er niet voldoende gegevens om het archeologisch kennispotentieel van het gebied volledig te bepalen.

Controleboringen	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Eerder uitgevoerd
	☒	☒	☐	☐	☐

toelichting

Controleboringen zouden de aanvulling en nivellering van het terrein hebben aangeboord. Het blijft echter de vraag of de intensiteit en situering van de verstoring ook eenduidig uit de boorkolommen zou zijn gebleken.

Landschappelijke boringen	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Eerder uitgevoerd
	☒	☒	☐	☐	☒

toelichting

Op basis van de landschappelijke ligging (beek) werd een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd, waarbij een deel van het terrein verstoord bleek te zijn en een ander deel paleo-horizonten leek te bevatten. Deze paleo-horizonten zijn echter resten van biologische sporen (windvallen) en de zogenaamde bruine B-horizont is een organische aanrijking die jonger is dan de fase van ontginning.

**Prospectie met
ingreep in de
bodem ifv
artefactensites
(verkennende
boringen)**

Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Eerder uitgevoerd
☒	☐	☐	☐	☐

toelichting

In de verkennende boringen werden geen steentijdartefacten aangetroffen.

**Prospectie met
ingreep in de
bodem ifv
sporensites
(proefsleuven,
proefputten)**

Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Eerder uitgevoerd
☒	☒	☒	☒	☐

toelichting

Het proefsleuvenonderzoek was mogelijk in een uitgesteld archeologietraject, waarbij de nodige logistiek kon worden ingezet en het terrein was vrijgemaakt. Het proefsleuvenonderzoek toonde aan dat het onderzoeksgebied sterk verstoord was door een nivellering van het terrein.

Er waren geen archeologisch relevante grondsporen aanwezig. Het terrein was archeologisch gezien "leeg", op kavelgreppels na. Deze duiden op een oudere fase van ontginning (bos of veen).

Dit leidt tot de vraag: zijn deze methodes voldoende zodat een inschatting van het archeologisch kennispotentieel en een waardering van de eventueel reeds gekende archeologische sporen mogelijk zijn ?

Antwoord: JA NEE

Indien de dataset volledig is, kan deze aan de geplande werken worden getoetst en kan een beslissing genomen worden over de impact van de geplande werken.

Indien de dataset onvolledig is, worden in de volgende hoofdstukken verdere maatregelen getoetst.

2.2 Ontbrekende data

Indien de dataset onvolledig is, dient een afweging te worden gemaakt van mogelijke onderzoeksmethoden om de dataset te vervolledigen. Dit is dezelfde afweging als van de reeds toegepaste onderzoeksmethoden:

Geofysisch onderzoek	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Eerder uitgevoerd
	☐	☐	☐	☐	☐

toelichting

Het onderzoeksgebied is beperkt in oppervlakte en sterk vervuild (bouwpuin en troep allerhande). Er is bovendien geen vraagstelling voor de uitvoering van een geofysisch onderzoek.

Vlakdekkende opgraving	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Eerder uitgevoerd
	☐	☐	☐	☐	☐

toelichting

Niet noodzakelijk.

10

Indien één of meerdere onderzoeksmethodes **noodzakelijk** zijn voor het vervolledigen van de archeologische dataset, worden deze in het programma van maatregelen besproken.

Te nemen maatregelen: JA NEE

Korte omschrijving:

Vrijgave van het terrein.

2.3 Waardering

Indien een inschatting van het archeologisch kennispotentieel en een waardering van de archeologische sporen mogelijk is, kan ook een waardering van de site worden gedaan.

Indien een inschatting van het archeologisch kennispotentieel niet mogelijk is (onvoldoende data), dient de waardering te worden uitgesteld tot de dataset vervolledigd is.

Indien de site geen archeologisch kennispotentieel of potentieel op aanzienlijke archeologische kenniswinst bevat (door een totaal gebrek aan archeologische sporen en structuren), dan is de waarde van de site vanuit archeologisch standpunt uiteraard nul. Indien de site een aantal sporen en structuren bevat, dient het potentieel aan archeologische kenniswinst/kennisvermeerdering afgewogen te worden aan zowel de geplande werken als de maatschappelijke en economische investering die noodzakelijk is voor het bewaren van het archeologisch kennispotentieel.

Conform de CGP zijn ook onderzoeksvragen geformuleerd, die in de waardering van het onderzoeksgebied en de daarbinnen al dan niet aangetroffen archeologische sites, worden beantwoord.

Deze onderzoeksvragen zijn:

(Verkennend booronderzoek)

- ♣ *Zijn er vindplaatsen in de vorm van vondstclusters aanwezig?*
Er zijn geen vindplaatsen in de vorm van vondstenclusters aanwezig.
- ♣ *Wat is de aard van deze vindplaats(en)?*
Niet van toepassing.
- ♣ *Wat is de omvang/afbakening van de vindplaats(en)?*
Niet van toepassing.
- ♣ *Wat is de bewaringstoestand en/of de intactheid van de vindplaats(en)?*
Niet van toepassing.
- ♣ *Wat is de datering van de vindplaats(en)?*
Niet van toepassing.
- ♣ *Is er sprake van vindplaatsen in verticaal stratigrafisch verband?*
Er is geen sprake van vindplaatsen.

(proefsleuven)

- ♣ *Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.*
Er zijn grondsporen aanwezig, het gaat om recente verstoringen en kavelgreppels.
- ♣ *Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?*
De grondsporen zijn zowel antropogeen als biologisch.
- ♣ *Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?*
De grondsporen zijn over het algemeen slecht bewaard, door het nivelleren van het gebied.
- ♣ *Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?*
De sporen maken deel uit van een systeem van landontginning.
- ♣ *Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?*
De grondsporen zijn ouder dan de 18e eeuw. Verdere datering is niet mogelijk.
- ♣ *Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?*
Niet van toepassing.
- ♣ *Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?*
Er zijn geen dergelijke indicaties.
- ♣ *Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja: Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden? Wat is de omvang? Komen er oversnijdingen voor? Wat is het, geschatte, aantal individuen?*
Er zijn geen dergelijke indicaties.
- ♣ *Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen vindplaatsen?*
De sporen kunnen (en dienen) niet te worden verbonden aan nabijgelegen vindplaatsen.
- ♣ *Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?*
Er is sprake van een zeer natte bos- of veenbodem, die volledig ontgonnen is.
- ♣ *Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?*
Het gebied is een laaggelegen gebied met een beek, die vóór de 18^e eeuw ontgonnen is. Het terrein dient kunstmatig te worden gedraineerd om bruikbaar te zijn voor landbouw.

- ♣ *Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?*
Enerzijds is het gebied zeer laaggelegen en nat, anderzijds is er sprake van kleiige sedimenten op geringe diepte. Er is ook sprake van het nivelleren van het terrein, waarbij de oorspronkelijke teelaarde machinaal is verwijderd.

(Algemeen)

- ♣ *Wat is de bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?*
Niet van toepassing.
- ♣ *Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?*
De site heeft op basis van de huidige dataset geen archeologische waarde.
- ♣ *Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?*
De geplande ontwikkeling heeft geen impact op waardevolle archeologische vindplaatsen in de breedste zin van het woord.
- ♣ *Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?*
Niet van toepassing.
- ♣ *Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven: Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek? Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?*
Niet van toepassing.
- ♣ *Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?*
Niet van toepassing.
- ♣ *Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?*
Niet van toepassing.

2.4 Besluit

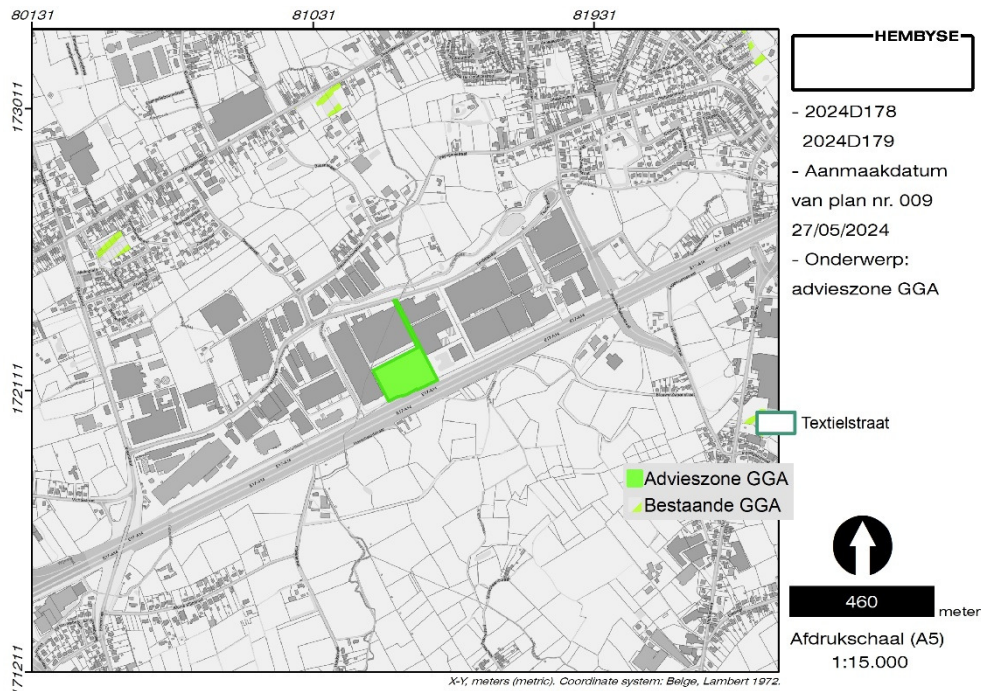
2.4.1 Vrijgave

BESLUIT: Directe vrijgave van het terrein.

Het onderzoeksgebied bevat geen archeologische sporen en dus ook allerminst een waardevolle archeologische site of vindplaats.

2.4.2 Advieszone GGA

Op basis van de archeologische dataset kan een deel van of het volledige onderzoeksgebied als GGA ("Gebied Geen Archeologie") worden gekarteerd, *indien* is aangetoond dat er geen kans meer is op het aantreffen van goed bewaarde archeologische sites.

14

Figuur 1. Advieszone voor de opmaak van de GGA-kaart.

De advieszone hiervoor is in deze het volledige onderzoeksgebied.

3 Literatuuroverzicht

3.1 Naslagwerken

Antrop M., 2002. *Traditionele landschappen van het Vlaamse Gewest, Versie 6.1*, opgemaakt door de Vakgroep Geografie van de UGent.

Borremans M., 2015. *Geologie van Vlaanderen*, Academia Press, Gent.

Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0.

De Decker S. & Jansen I., 2023. *Richtlijn Archeologie versus munitieopsporing*, Agentschap Onroerend Erfgoed, Brussel.

De Smaele B., Pieters H., Praet M. & Bigonzi V., 2024. *Archeologienota naar aanleiding van het bedrijventerrein Blauwpoort te Waregem*, Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 280, Gentbrugge.

Dondeyne S., Vanierschot L., Langohr R., Van Ranst E. & Deckers J., 2015. *De grote bodemgroepen van Vlaanderen: Kenmerken van de "Reference Soil Groups" volgens het internationale classificatiesysteem World Reference Base*, KU Leuven & Universiteit Gent in opdracht van Vlaamse Overheid, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen.

Gysseling M., 1960. *Toponymisch woordenboek van België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frankrijk en West-Duitsland (vóór 1226)*.

Haneca K., Debruyne S., Vanhoutte S. & Erynck A., 2016. *Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie*, Onderzoeksrapporten Agentschap Onroerend Erfgoed 48, Brussel.

Van Baelen A., Cruz F., Vergauwe R. & Laloo P., 2023. *Waregem – Textielstraat, Archeologienota*, Ghent Archaeological Team bvba, Aalter.

Van Gils M. & Meylemans E., s.d.. *Prospecteren naar steentijd artefactensites – versie 1*, Agentschap Onroerend Erfgoed, Brussel.

Van Ranst E. & Sys C., 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Universiteit Gent, Gent.

Van Zijverden W. & De Moor J., 2014. *Het groot profielenboek; Fysische geografie voor archeologen*, Leiden.

3.2 Online bronnen

- <http://www.geopunt.be/>
- <https://www.dov.vlaanderen.be/>
- <https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/>
- <https://inventaris.onroerendergoed.be/aanduidingsobjecten/>
- <https://cai.onroerendergoed.be/>
- <http://uurl.kbr.be>
- <https://www.cartesius.be/>
- http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE
- <https://geoplannen.omgeving.vlaanderen.be/roviewer/?t=7&m=1&category=2>
- www.geologievannederland.nl

4 Lijst van figuren

Figuur 1. Advieszone voor de opmaak van de GGA-kaart. 14

<i>Hembyse Archeologie is een handelsnaam van de in 2017 opgerichte vennootschap Hembyse BV.</i>	
<i>Maatschappelijke zetel:</i>	<i>Vogelhoekstraat 25A, 9050 Gentbrugge</i>
<i>BTW:</i>	<i>BE 0677.720.687</i>
<i>IBAN:</i>	<i>BE25890214307282</i>
<i>BIC:</i>	<i>VDSP BE 91</i>
<i>Telefoon:</i>	<i>0032 472 89 97 66</i>
<i>E-mail:</i>	<i>info@hembyse.net</i>
<i>Website:</i>	<i>www.hembyse.net</i>
<i>Sociale media:</i>	<i>https://www.facebook.com/HembyseArcheologie/</i>